



Arbeids- og
sosialdepartementet

Ny tjenestepensjon i offentlig sektor

18. april 2018

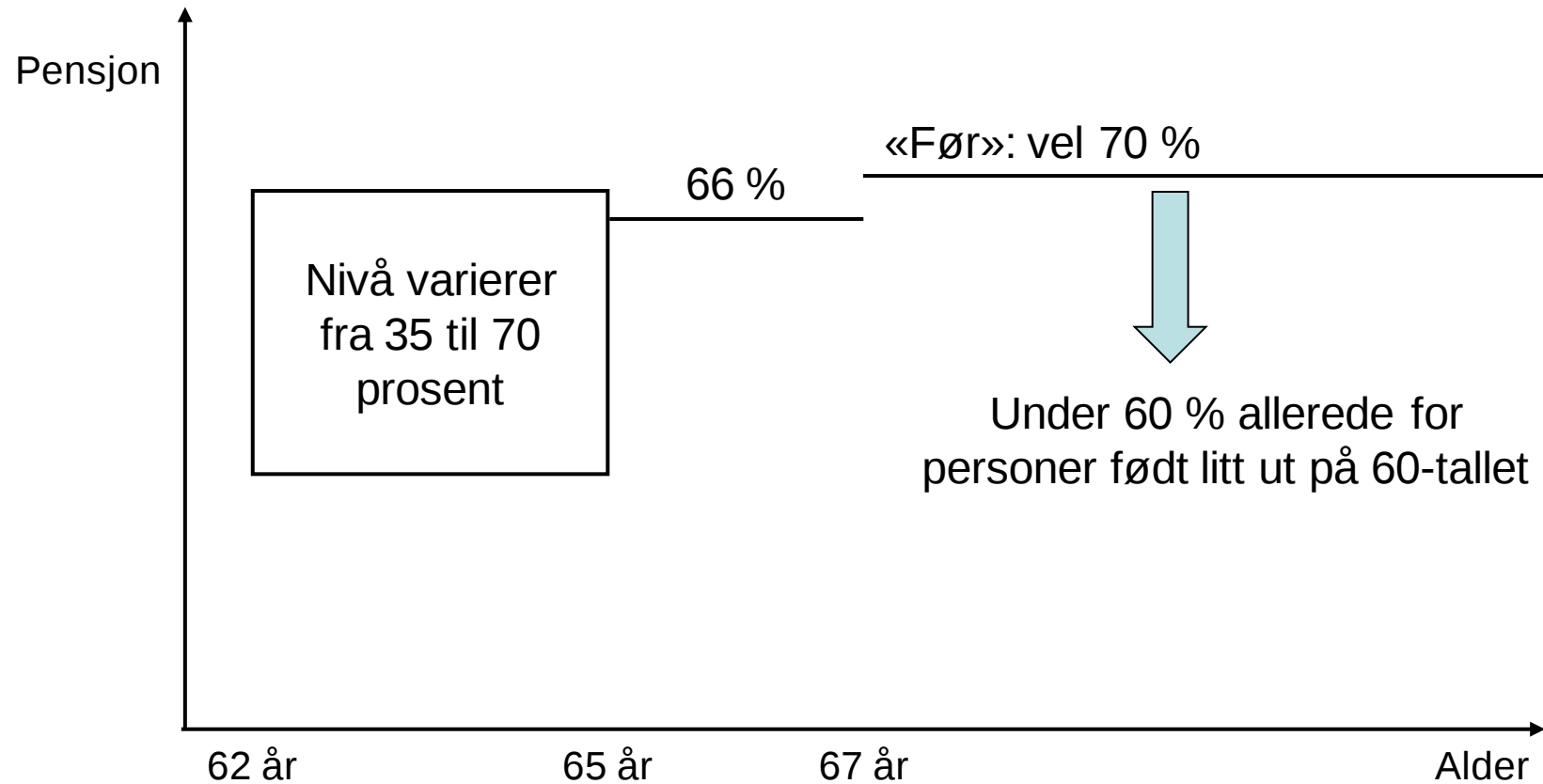
Silje Aslaksen



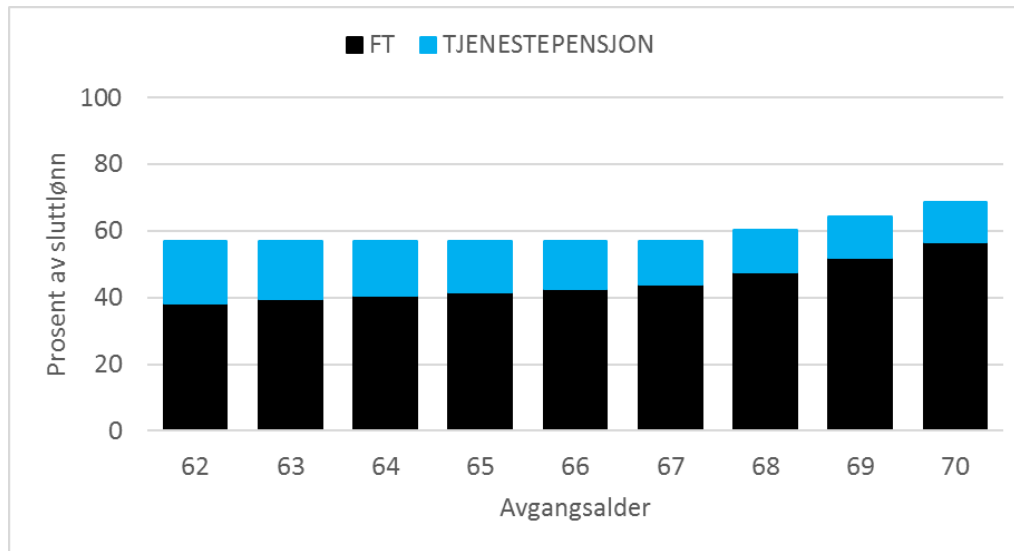
Disposisjon

- 1 Problemene med dagens ordninger
- 2 En ny langsiktig løsning
- 3 Broen til nye ordninger
- 4 Justeringer for årskullene 1954–1962

Dagens ordning – de som går av tidlig



Dagens ordning – de som ikke går av tidlig



- De som står i jobb til 67 år får samme nivå på livsvarig pensjon som de som slutter tidlig
- De som står i jobb etter 62 år får redusert tjenestepensjon
- Liten pensjonsmessig uttelling av å stå i jobb etter 62 år

4 ulemper med dagens ordning:

- 1 **Lite å tjene på å forlenge yrkeskarrieren**
- 2 **Vanskelig å opprettholde pensjonsnivåene når levealderen øker**
- 3 **Dagens AFP-ordning blir stadig mindre attraktiv for yngre årskull**
- 4 **Man kan tape pensjon ved å skifte jobb mellom privat og offentlig sektor**

De nye ordningene

- Ny alderspensjon
- Ny AFP
- Betinget
tjenestepensjon



Ny alderspensjon: Påslagsordning

- Regler for opptjening, uttak og regulering svært like ny alderspensjon i folketrygden
- Opptjening og fleksibelt uttak til 75 år
- Pensjonen skal kunne kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting
- Opptjening: Grunnsats på 5,7 prosent i intervallet 0–12 G, tilleggssats på 18,1 prosent i intervallet 7,1–12 G
- Opptjeningssatsene er ikke direkte sammenlignbare med innskuddssatsene i privat sektor

Påslagsordning – kostnader og finansiering

- Årlig premie
 - Innskuddspensjon og hybrid: definert i pensjonsavtalen
 - Påslagsordningen: avledet størrelse
 - Årlig premie lavere i påslagsordningen enn i bruttoordningen
- Arbeidsgivers reguleringsansvar
 - Innskuddspensjon: hverken i opptjeningsperioden, utbetalingsperioden eller for oppsatte rettigheter
 - Hybrid: kan avtale reguleringsansvar, men ikke for oppsatte rettigheter
 - Påslagsordningen: både i opptjeningsperioden, utbetalingsperioden og for oppsatte rettigheter

AFP – fra tidligpensjon til livsvarig påslag

- AFP legges om etter mønster av ny AFP i privat sektor
 - Forbehold hvis endringer i AFP i privat sektor
- Beregnes som 4,21 prosent av årlig pensjonsgivende inntekt opp til 7,1 G i alderen 13–61 år
- Tas ut fleksibelt fra 62 til 70 år
- Reguleres som alderspensjon fra folketrygden

Ny AFP – kostnader, finansiering og organisering

- Mye som må avklares
- Trolig:
 - Finansieres som dagens AFP, dvs. ikke forhåndsfinansiert
 - Kostnadene blir vesentlig høyere enn kostnadene ved dagens AFP
 - Kostnadene til påslag + ny AFP vil på sikt bli om lag som på dagens nivå
 - Graden av forhåndsfinansiering (påslag + ny AFP) går ned
- Må avklares om det skal være en fellesordning i offentlig sektor eller flere ordninger

Ny ordning:

Betinget

Utbetales til de som
ikke får ny AFP

tjenestepensjon

- Beregnes (nesten) som en tjenestepensjon
- Opparbeides gradvis – rettigheten er sikker

Betinget tjenestepensjon – kostnader og finansiering

- Forhåndsfinansiert gjennom årlige premier (som påslagsordningen)
- Håndtering av avsatte midler til betinget tjenestepensjon når det innvilges ny AFP er ikke avklart
 - Utbetales i sin helhet og resterende forpliktelser gjennom engangspremie?
 - Tilbakeføres kunden?
 - Tilføres premiereserven?
 - Må ses i sammenheng med organiseringen og finansieringen av ny AFP!

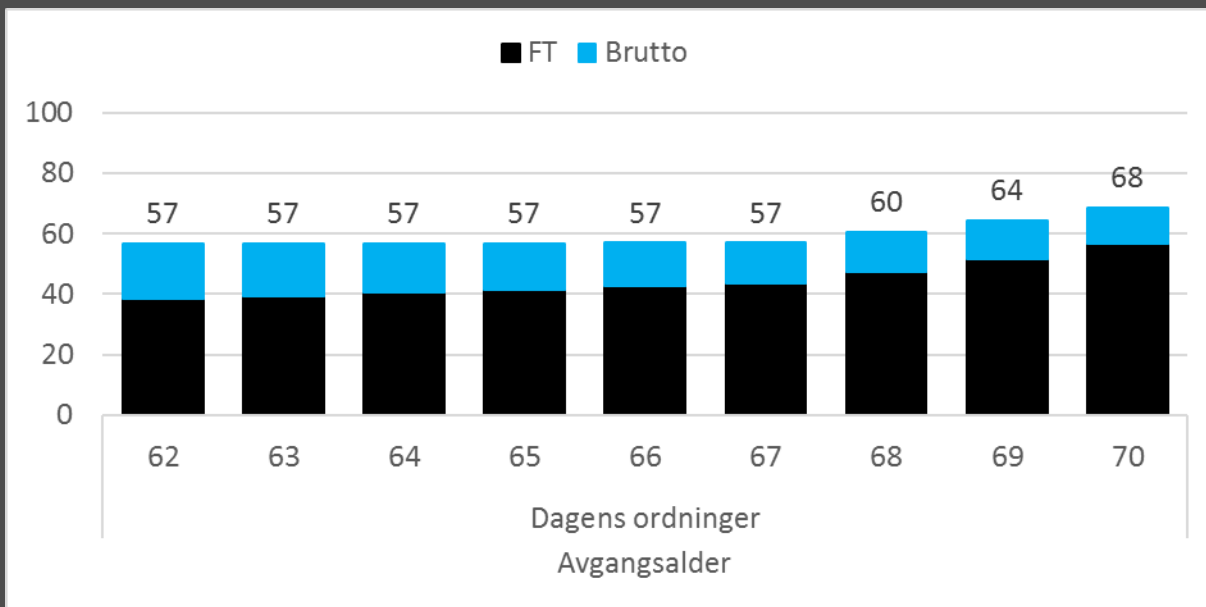
Pensjonsnivået
påvirkes lite av
når pensjonen
tas ut



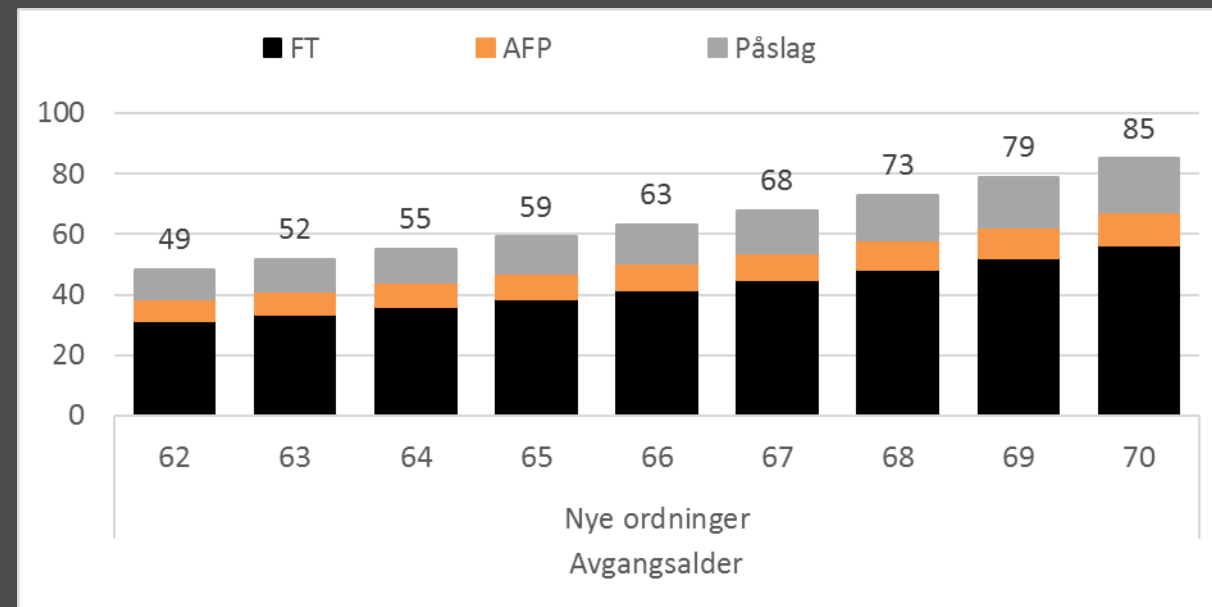
Pensjonsnivået blir
høyere jo senere
pensjonen tas ut

Pensjon fra 70 år for 1963-kullet

Dagens ordninger



Nye ordninger – fullt innfaset



Bro fra gamle til nye ordninger

Gradvis innfasing av påslagsordningen
Utfasing av individuell garanti
Overgangstillegg

Gradvis innføring:

De nye ordningene gjelder fra 1963-kullet

Født før 1963: Beholder dagens ordninger

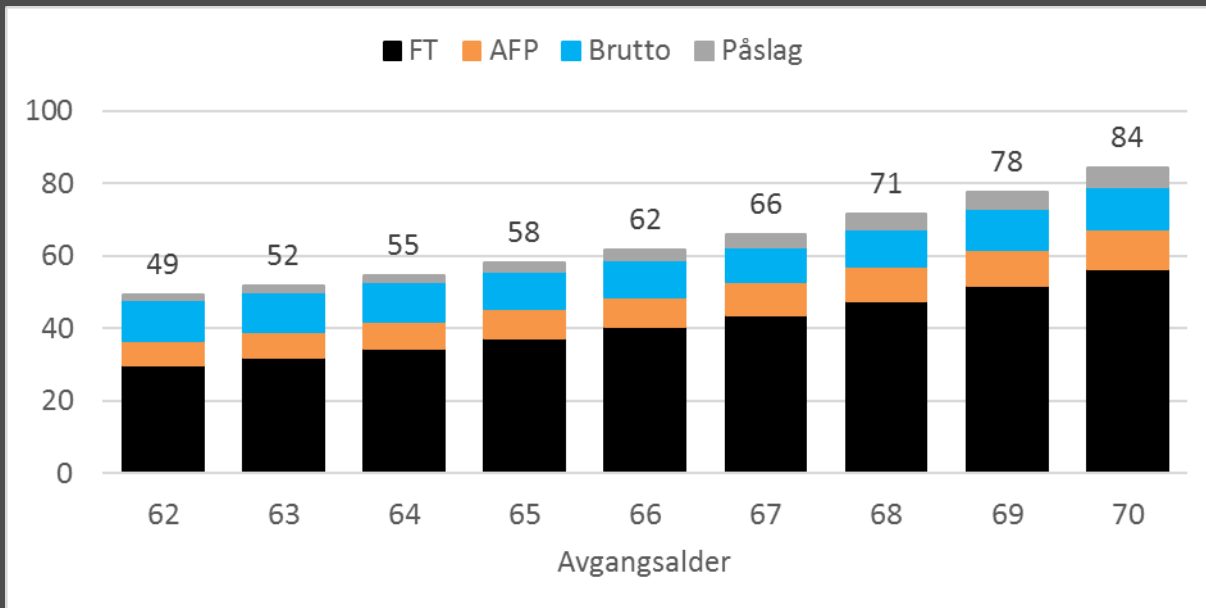


Nye ordninger innføres fra 2020

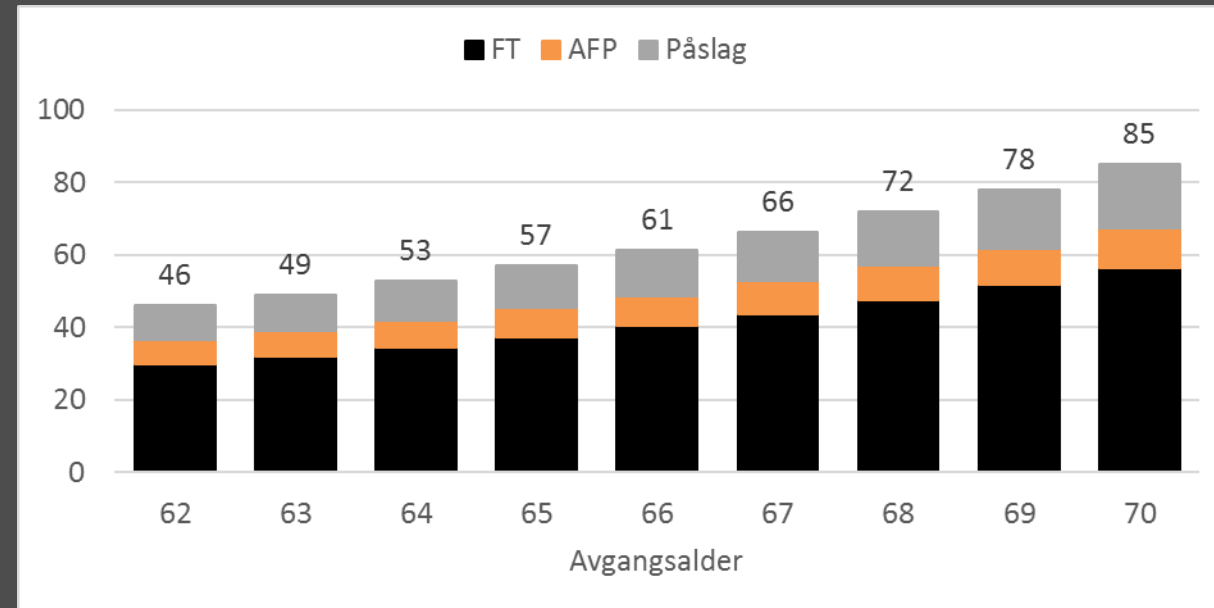
- Ny AFP fullt ut innfaset fra 2020 for de som omfattes
- Påslagsordningen fases gradvis inn fra 2020, og opptjente rettigheter før 2020 videreføres som en oppsatt rettighet
- Starter opptjening av betinget tjenestepensjon fra 2020

Innfasing for 1963-kullet

Nye ordninger – innfasing



Nye ordninger – fullt innfaset



Individuell garanti:

Personer født til og med 1967 får et tillegg basert på opptjening før 2011

1,5 prosent av pensjonsgrunnlaget, justert med forholdet mellom tid før 2011 og kravet til full opptjening

Tillegget trappes ned med årskull

A faint, artistic background image of a man and a woman embracing. The man is on the left, wearing a dark jacket, and the woman is on the right, wearing a light-colored top. The image is semi-transparent and serves as a backdrop for the text.

Overgangstillegg:

De første årskullene som mister dagens AFP får et overgangstillegg

0,15 G for 1963-kullet

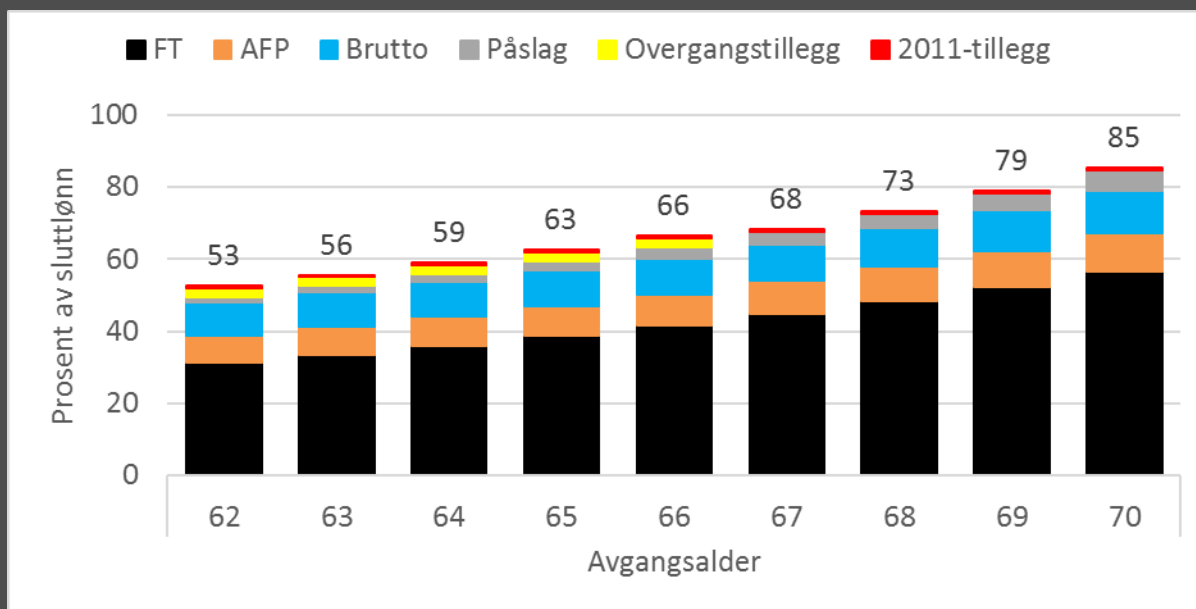
Utbetales i alderen fra 62 til 67 år

Forutsetter at en fratrer fra en medlemspliktig stilling

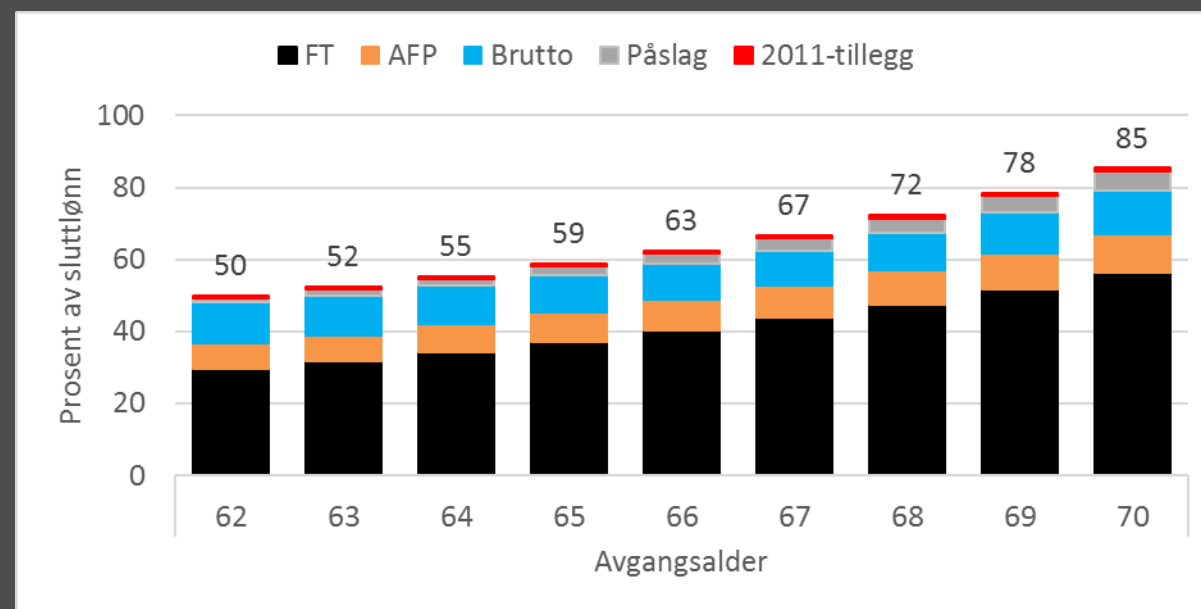
Trappes ned med 12,5 prosentpoeng for hvert årskull etter 1963-kullet

Nye ordninger for 1963-kullet

Pensjon ved uttak

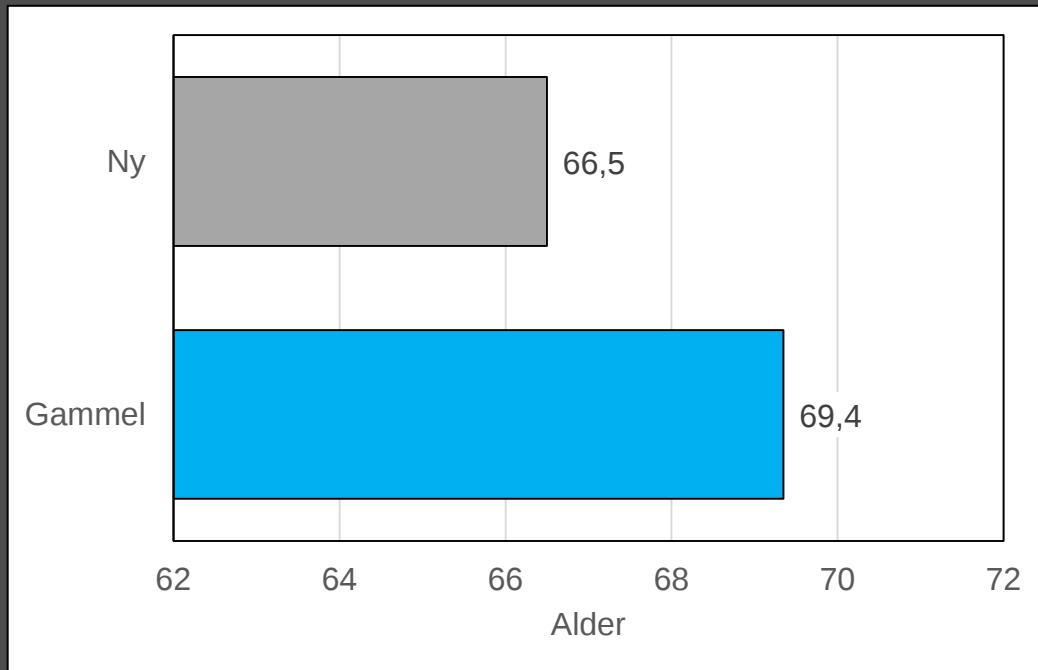


Pensjon ved 70 år

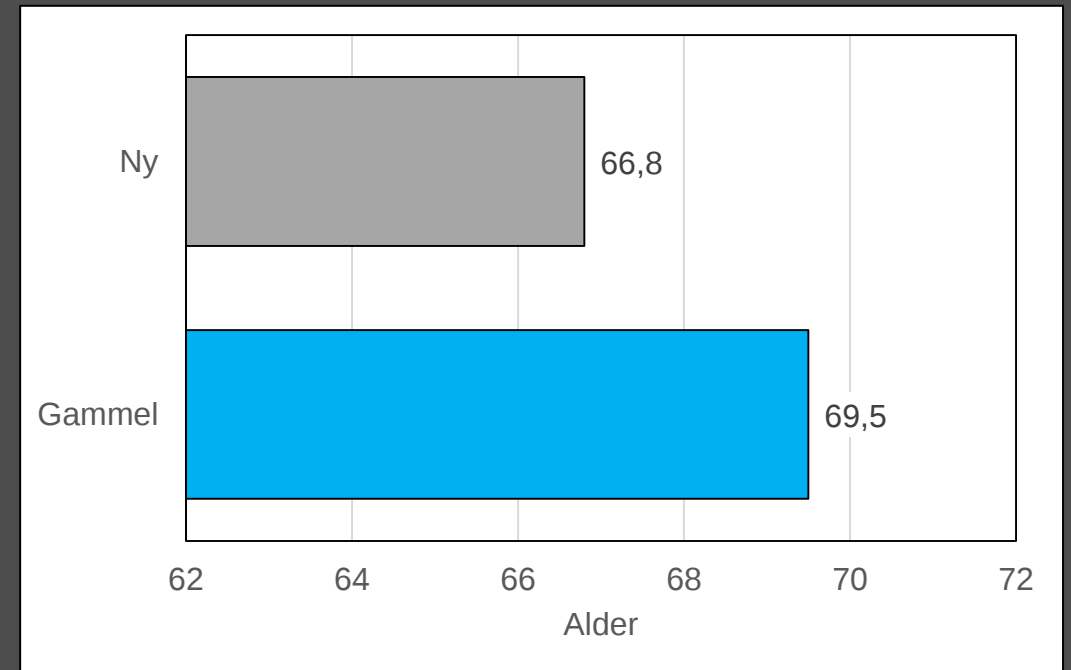


Jobbe til livsvarig pensjon er 66 %

1963-kullet. Inntekt 6 G

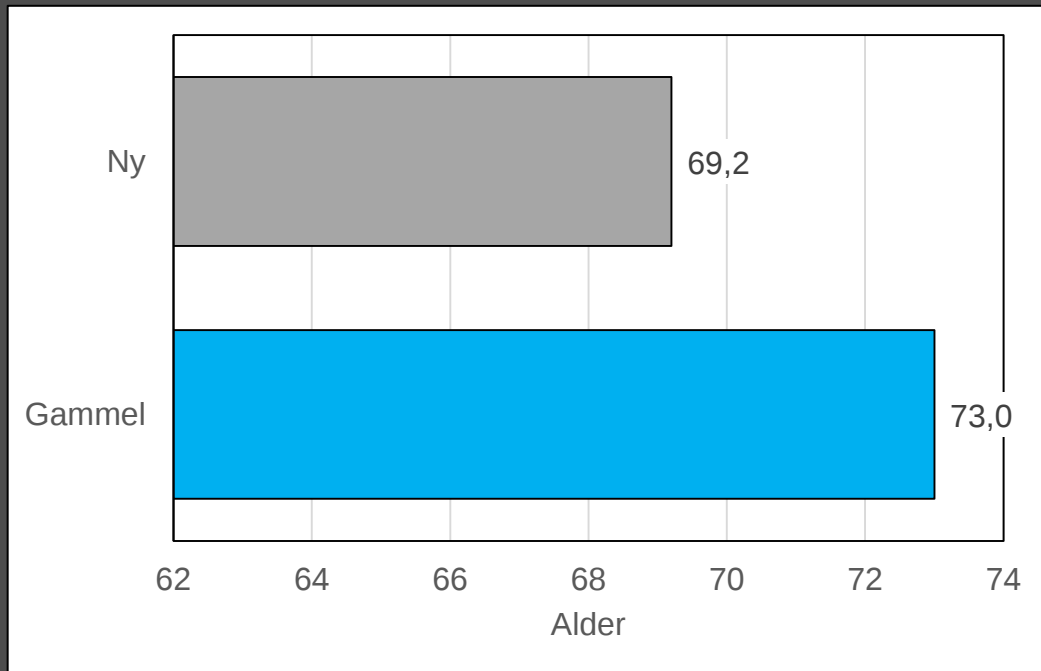


1963-kullet. Inntekt 8 G

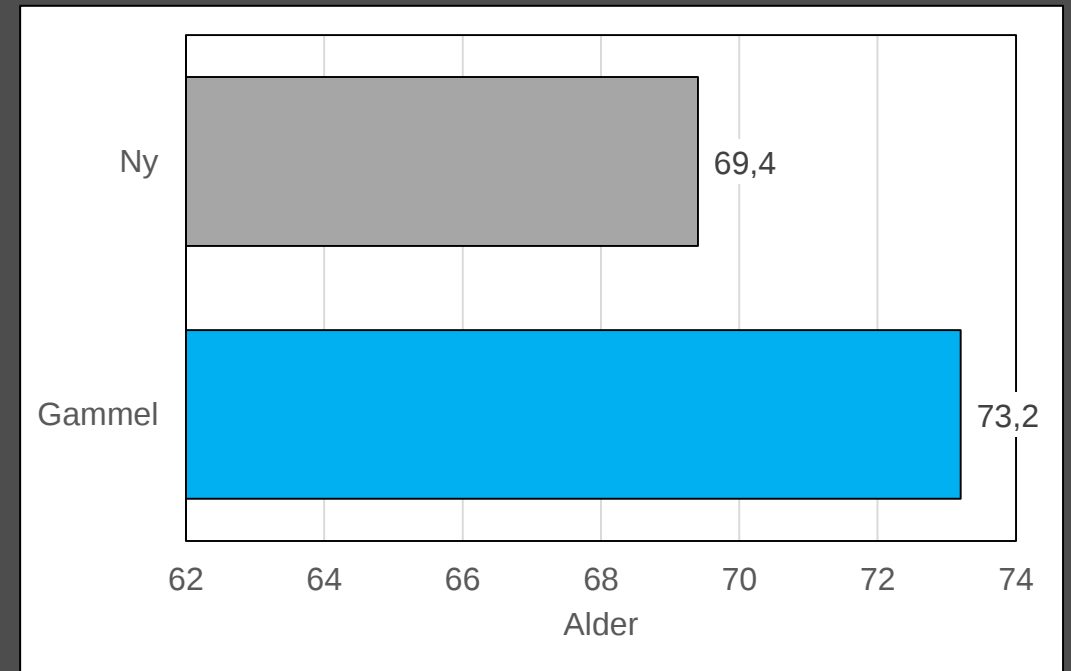


Jobbe til livsvarig pensjon er 66 %

1993-kullet. Inntekt 6 G

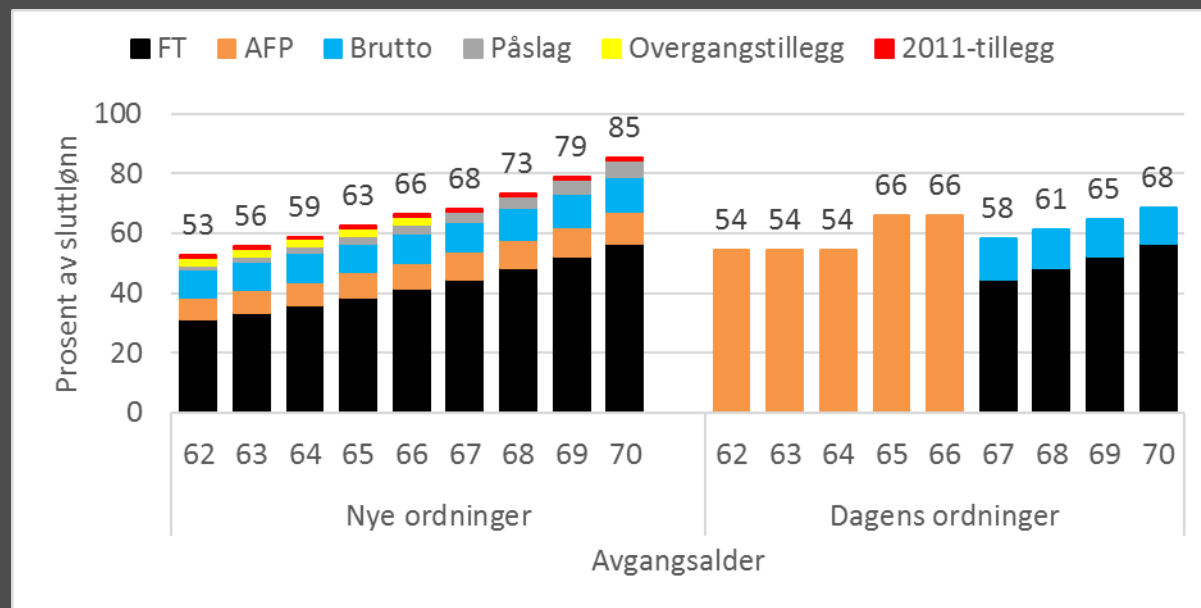


1993-kullet. Inntekt 8 G

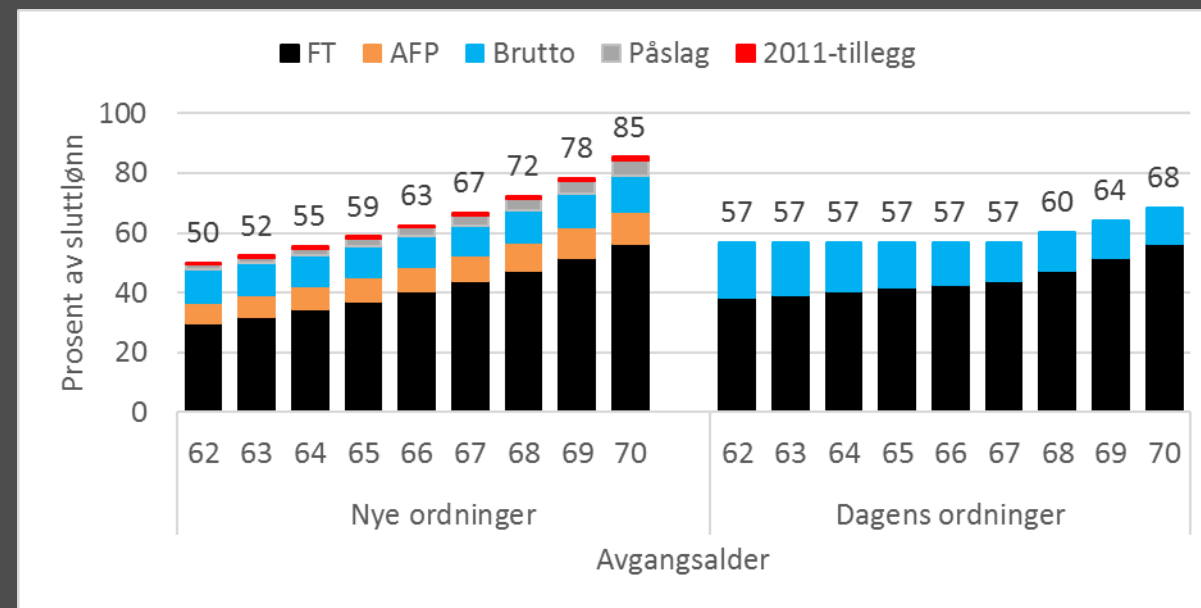


Eksempelberegninger for 1963-kullet

6 G – Pensjon ved uttak

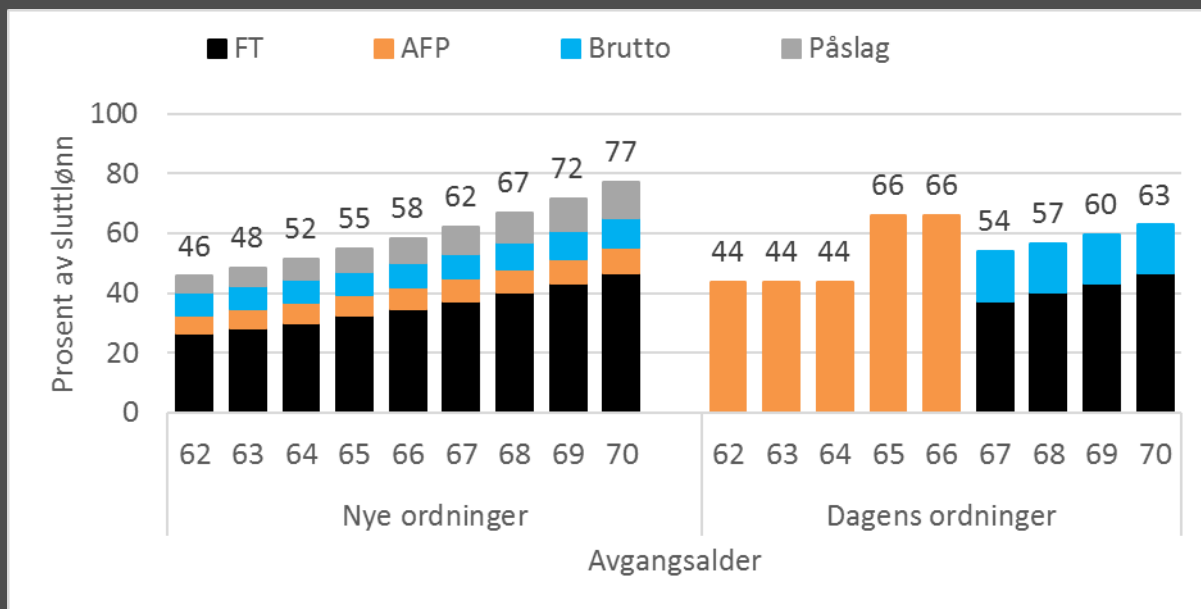


6 G – Pensjon ved 70 år

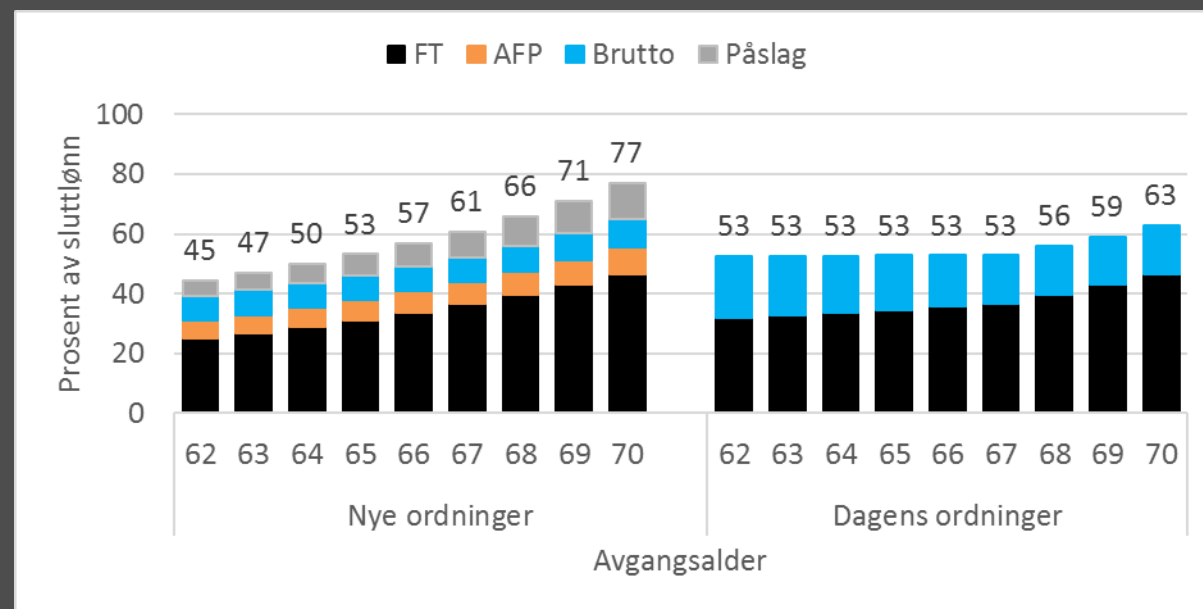


Eksempelberegninger for 1973-kullet

8 G – Pensjon ved uttak



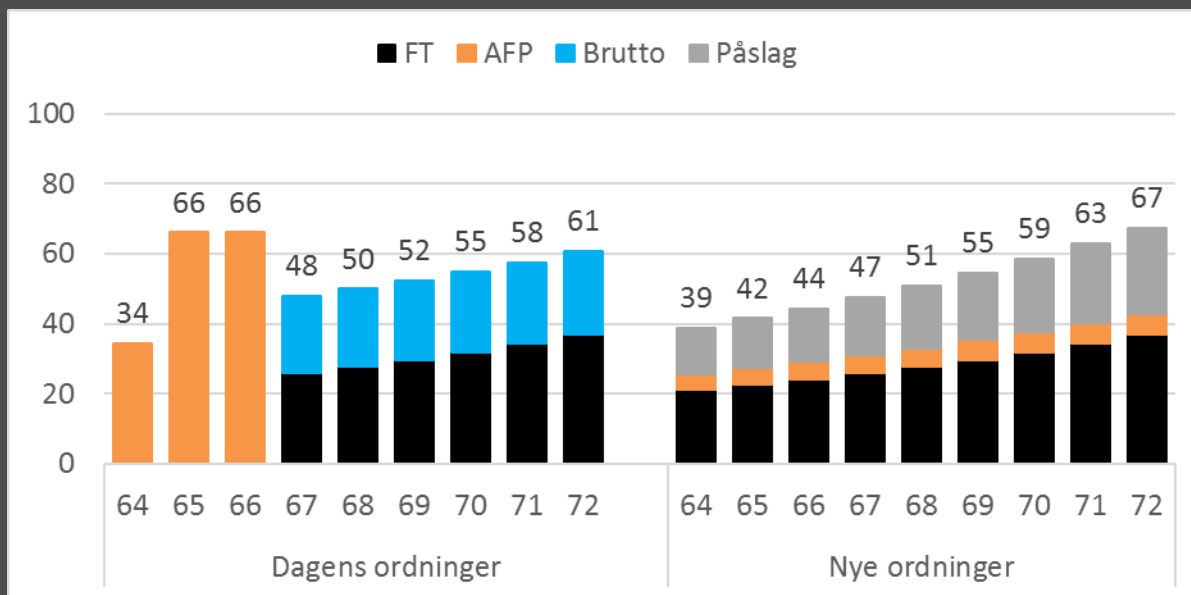
8 G – Pensjon ved 70 år



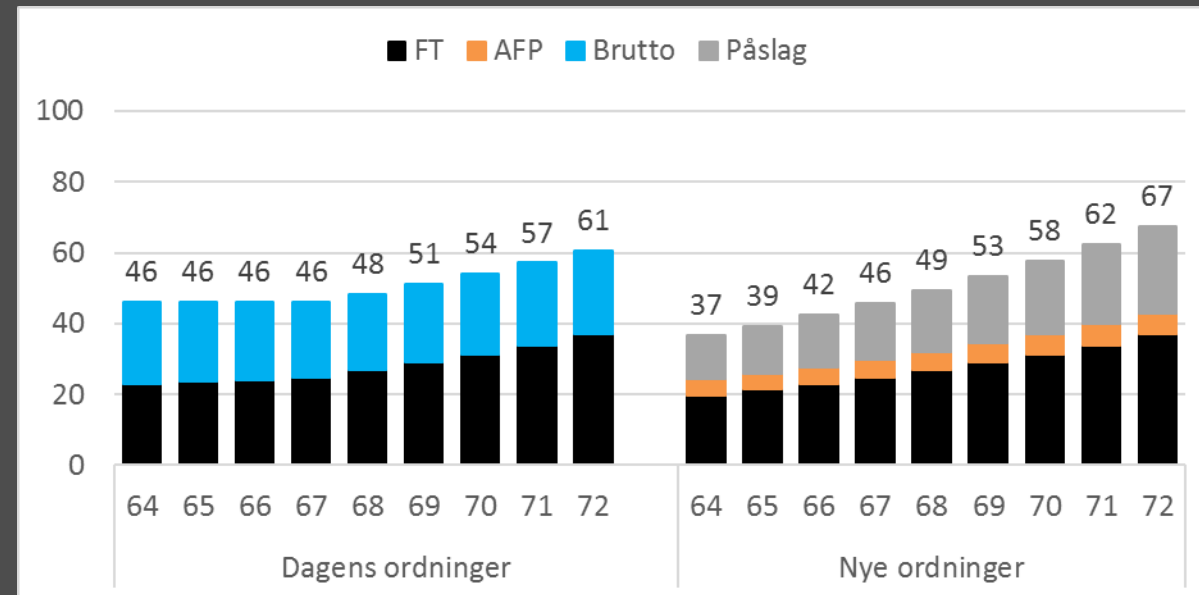
Eksempelberegninger for 1993-kullet

Sluttlønn 20 pst. høyere enn gjennomsnittslønn

10 G – Pensjon ved uttak



10 G – Pensjon ved 70 år



Født før 1963

Bruttoordningen og dagens AFP videreføres

Bruttoordningen tilpasses ny alderspensjon i folketrygden 1954–1962

Utfasing av individuell garanti 1959–1962

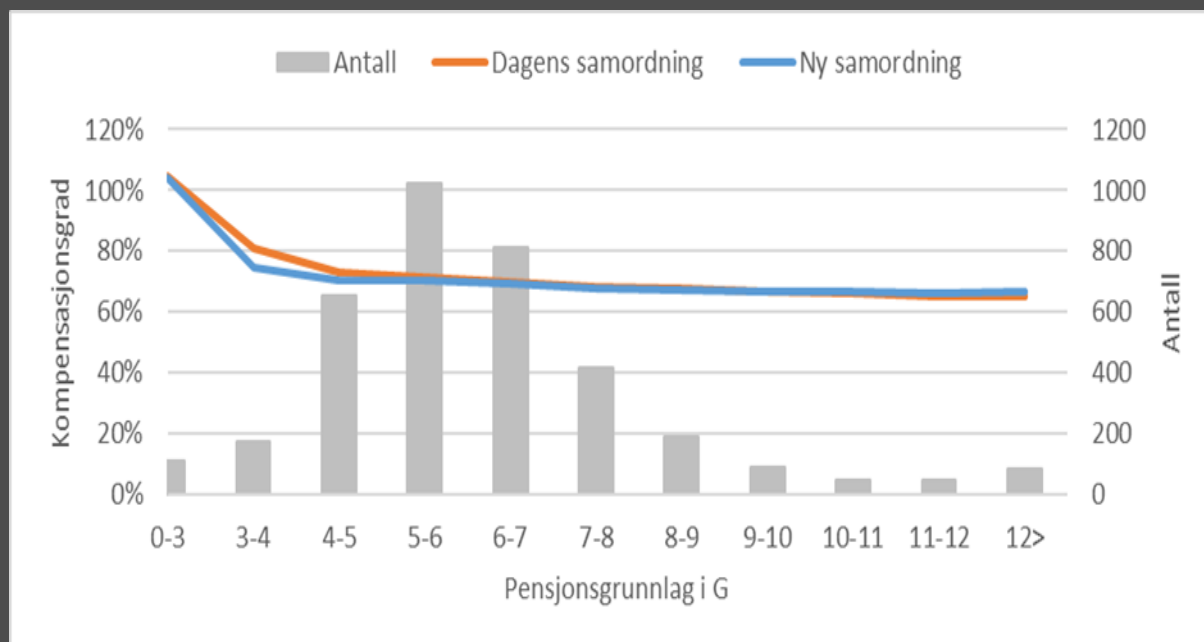
Nye samordningsregler

- Samordningsfradrag: 0,98 pst. av folketrygden
- Netto tjenestepensjon:

Bruttopensjon – samordningsfradrag + $2,5G/\text{delingstall}$

Virkningen av nye samordningsregler

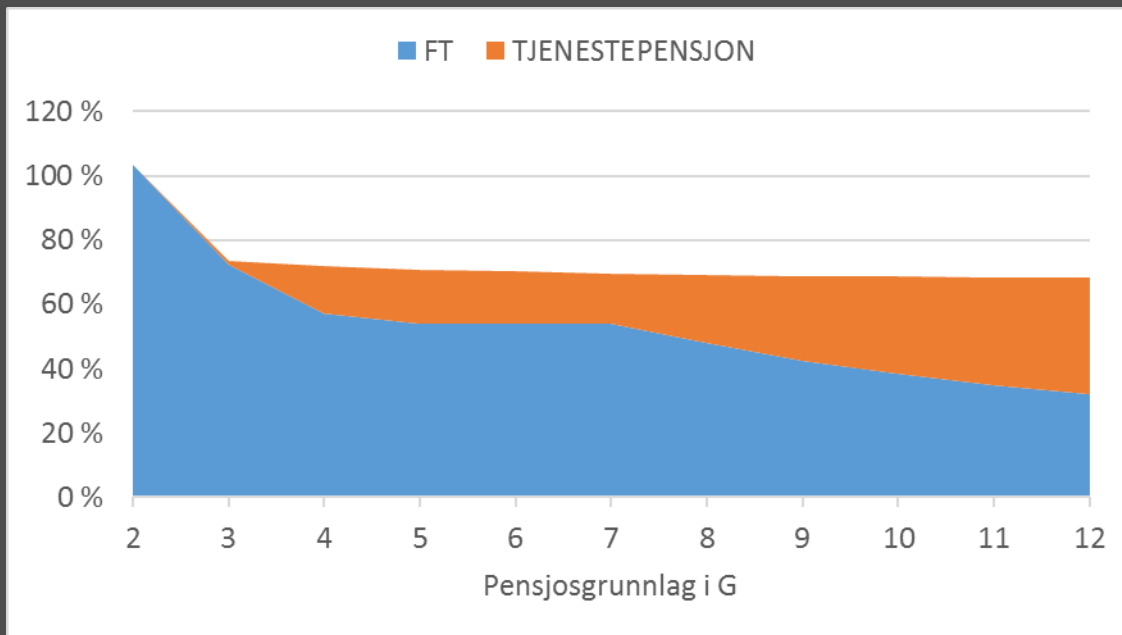
Kompensasjonsgrad og antall personer. Statsansatte



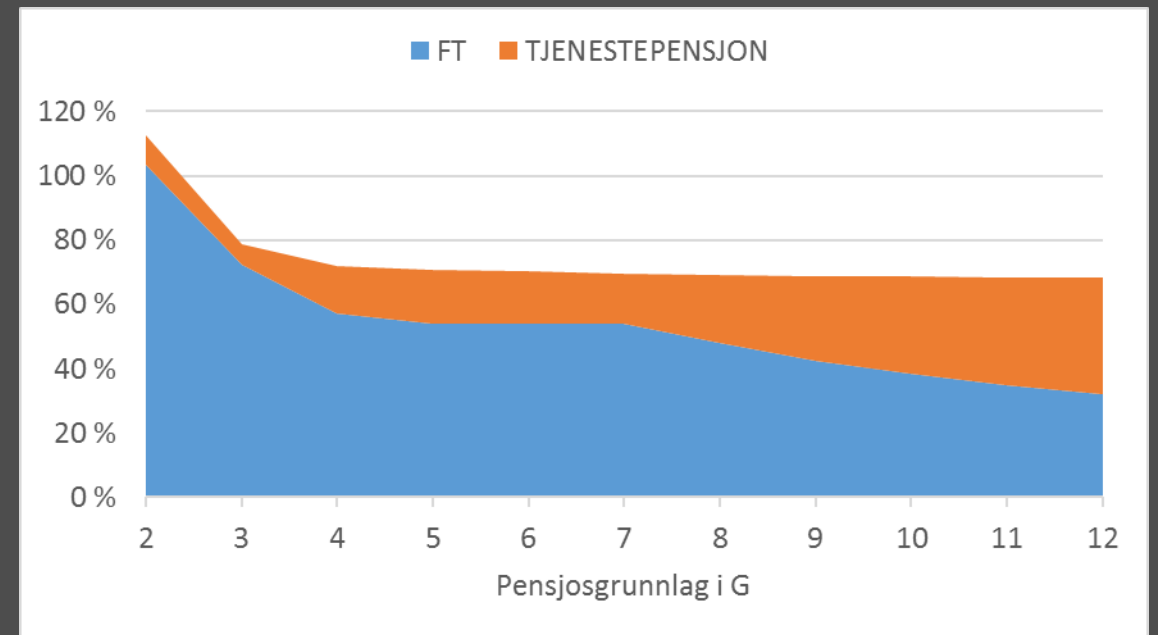
- Lavere samordningsfordeler
- Gjennomsnitt: 70 prosent, før levealdersjustering
- Ingen deltidsfordel
- Individuelle forskjeller
- Vektet gjennomsnitt for årskullene 1954–1962

Nye samordningsregler – ingen nullpensjonister

$$\text{Bruttopensjon} - \left(\frac{(1 - 0,02) \times \text{pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}} - \frac{2,5G}{\text{Delingstall}} \right)$$



$$\text{Bruttopensjon} - \frac{(1 - 0,02) \times \text{pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}} + \frac{2,5G}{\text{Delingstall}}$$



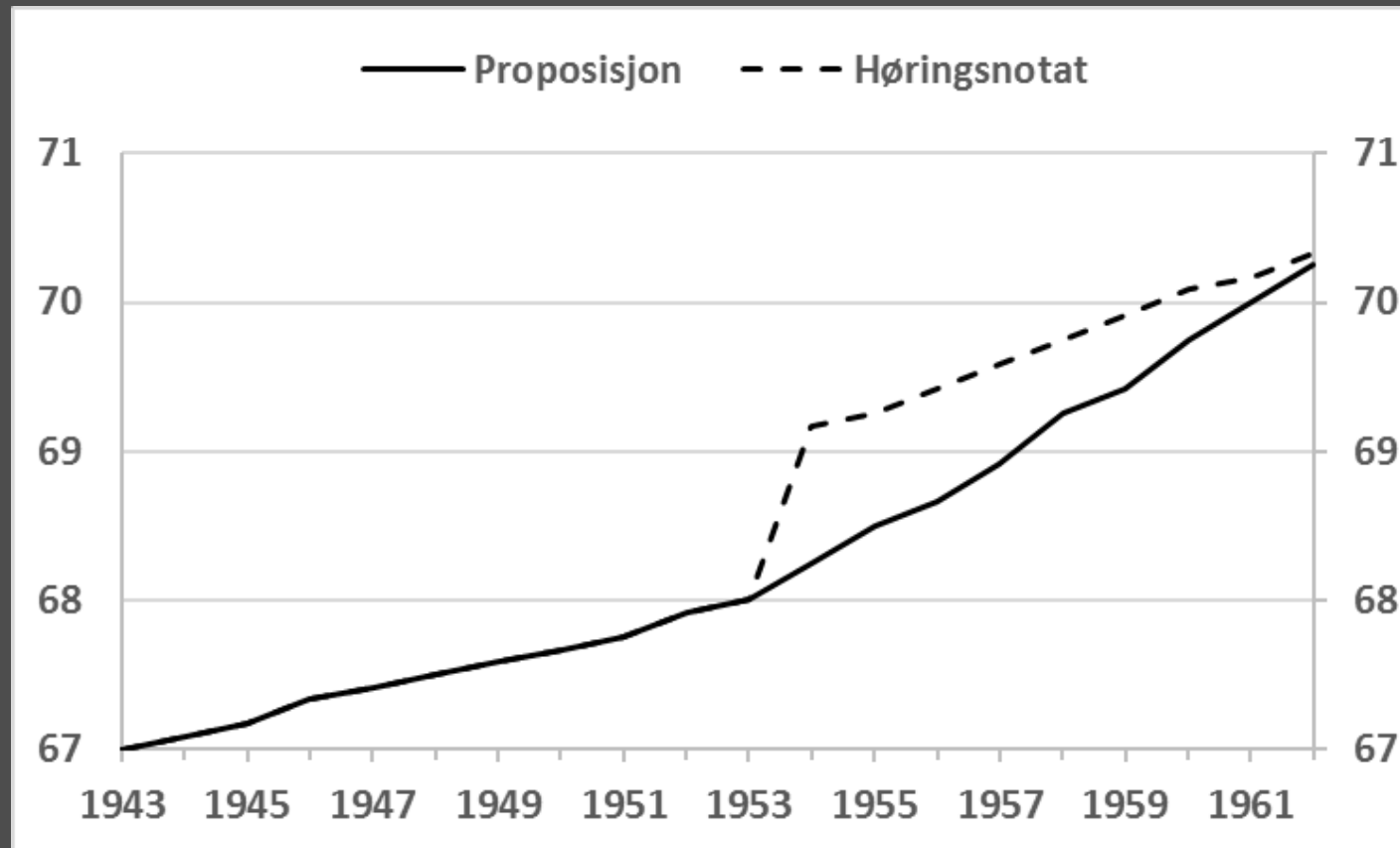
Samordning med privat AFP

- Den vedtatte innfasingen av strengere samordning av offentlig tjenstepensjon med ny, privat AFP for årskullene 1954–1962 gjennomføres ikke
- For disse årskullene skal samordningen skje på samme måte som for de som er født før 1954, slik at det bare gjøres fradrag i bruttopensjonen for maksimalt 15 prosent av privat AFP

Levealdersjustering av bruttopensjon

- Brutto tjenestepensjon som skal samordnes med gammel folketrygd levealdersjusteres med forholdstall
- Brutto tjenestepensjon som skal samordnes med ny folketrygd levealdersjusteres med delingstall
- Mulig å kompensere for effekten av levealdersjusteringen ved å stå i arbeid utover 67 år
- Bruttopenasjonen øker ved økende avgangsalder, men bare til man har kompensert for hele levealdersjusteringen

Nødvendig alder for å kompensere for levealdersjusteringen Årskullene 1943–1962



Utfasing av individuell garanti

- Individuell garanti videreføres for årskullene 1959–1962
- Får en andel av det garantitillegget som er gitt til og med 1958-kullet
- Andelen bestemmes av forholdet mellom opptjeningstid før 2011 og samlet opptjeningstid
- Trappes også ned med årskull, slik at 1959-kullet får 90 prosent, 1960-kullet får 80 prosent, 1961-kullet får 70 prosent og 1962-kullet får 60 prosent

Pukkelkostnader?

- Dagens AFP ikke forhåndsfinansiert
 - Engangsfinansiering av dagens AFP frem til 1962-kullet fyller 67 år (i 2029)
- Betinget tjenestepensjon fullt innfaset først etter 30–40 år
 - Forskjellen mellom ordinær AFP og betinget tjenestepensjon er frem til det vesentlig større enn på lang sikt
- Individuell garanti ikke forhåndsfinansiert
 - Likviditetsmessig belastning for individuell garanti antas gradvis å øke for å nå et toppunkt i 2025. Gradvis reduksjon til 1962-kullet fyller 67 år i 2029
- Nye samordningsregler
 - gir trolig frigjøring av avsatt premiereserve
 - gir lavere årlig premie
 - kan trolig avhjelpe en høyere likviditetsmessig belastning på kort og mellomlang sikt



Særaldersgrenser

Oppsummering:

- 1 God pensjon fra 65 år
- 2 Avgang ved 62 år er på vei ut
- 3 Overgangsregler for 1963+
- 4 Små endringer for eldre årskull



Arbeids- og
sosialdepartementet

Takk for oppmerksomheten

